

Przedmiotowy system oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej

Klasa 1

PSO w edukacji wczesnoszkolnej jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w Społecznej Szkole Podstawowej nr 2 w Białymstoku.

Cele edukacyjne:

1. Wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym.
2. Przygotowanie do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą.
3. Dbłość o to, aby dziecko rozróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę.
4. Kształtowanie systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach starszych szkoły podstawowej.

Wykaz celów dla klasy I

- wprowadzenie i utrwalenie liter, początkowa nauka czytania i pisania,
- rozwijanie zainteresowania czytaniem i książkami,
- liczenie w zakresie 10,
- orientacja w najbliższym otoczeniu przyrodniczo-społecznym z wykorzystaniem doświadczenia i obserwacji,
- rozbudzanie zainteresowań kulturą i sztuką,
- rozwijanie poczucia estetyki, umuzykalnianie, edukacja motoryczno – zdrowotna,
- wdrażanie do funkcjonowania w zespole uczniowskim.

Rola PSO:

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
2. Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Rodzaje ocen:

1. Wstępna diagnoza rozwoju ucznia i jego możliwości - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju.
2. Ocena bieżąca – informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić.
3. Ocena podsumowująca – półroczna i roczna – opisowa, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia.

Funkcje oceny:

1. informacyjna – wskazuje co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;
2. korekcyjna – mówi co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty;
3. motywująca – zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu, oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

1. Indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego.
2. Stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności.
3. Umiejętność rozwiązywania problemów.
4. Postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym.

Organizacja procesu oceniania

1. Oceny bieżące, śródroczne i roczne

a) Oceny bieżące

Ocenianie bieżących osiągnięć edukacyjnych uczniów przyjmuje formę:

- pisemną – wyrażoną punktami od 6 - 2 wpisywanymi do e-dziennika oraz na sprawdzianach, z możliwością odpowiedniego komentarza pisemnego,
- werbalną – ustne wyrażanie zdania akceptacji przez nauczyciela i kolegów podczas zajęć,
- symboliczno – obrazkową – stemple z napisami: np „wyśmienicie”, „bardzo dobrze”, „dobrze” stosowane w zeszytach i ćwiczeniach uczniów,

b) Oceny klasyfikacyjne: śródroczna i roczna- w formie opisowej – informują o tym, na jakim poziomie uczeń przyswoił sobie wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin kształcenia. Mają wyłonić mocne i słabe strony ucznia w celu ich dalszego rozwijania, bądź uzupełnienia braków, zaległościach)

d) W klasie I dopuszcza się komputerowy sposób dokumentowania rocznych i półrocznych ocen opisowych uczniów.

2. Ocena zachowania

a) W klasie I szkoły podstawowej śródroczna ocena i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest oceną opisową.

b) W ocenie bieżącej i opisowej zachowania ucznia uwzględnia się w szczególności:

- kulturę osobistą
- zaangażowanie
- kontakty z rówieśnikami
- wywiązywanie się z obowiązków ucznia
- dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych
- godne reprezentowanie klasy oraz szkoły.

c) Obserwowane i oceniane zachowania uczniów:

godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią:

- przestrzeganie zasad i norm funkcjonujących w grupie,
- kulturalne zachowanie się na przerwach śródlekcyjnych { zakaz biegania}, w świetlicy, w bibliotece, na obiedzie, w szatni, na placu zabaw,
- umiejętność przyznawania się do błędów, umiejętność przeproszenia.

d) Wywiązywanie się z obowiązków ucznia:

- przygotowanie do zajęć, kultura i higiena osobista, systematyczność i obowiązkowość, punktualność, umiejętność dokonywania samooceny,
- wywiązywanie się z powierzonych obowiązków np. dyżurnego itp., utrzymanie ładu i porządku na swoim stanowisku pracy.

e) Postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej:

- koleżeństwo, uczciwość w kontaktach międzyludzkich, tolerancja wobec innych, tzn. innych poglądów religijnych, wad rozwojowych, choroby, ułomności, narodowości,
- prawidłowa reakcja na ewentualne przypadki kradzieży, wyłudzenia pieniędzy, zastraszania,
- umiejętność cieszenia się z sukcesów koleżanek i kolegów, dbałość i poszanowanie mienia własnego i społecznego, systematyczne i wytrwałe przezwyciężanie trudności w nauce, działanie bezinteresowne, przejawianie w działaniu własnej inicjatywy, rozwijanie swoich zainteresowań i zdolności.

f) Dbłość o honor i tradycje szkoły:

- aktywny udział w życiu klasy i szkoły, godne reprezentowanie klasy i szkoły w konkursach, imprezach szkolnych i pozaszkolnych.

Dbłość o piękno mowy ojczystej:

- używanie w mowie potocznej pięknego, polskiego języka, unikanie wulgaryzmów, stosowanie zwrotów grzecznościowych wobec dorosłych i rówieśników.

Dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób:

- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w świetlicy, podczas zajęć na basenie, podczas zabaw na placu przed szkołą, podczas przerw śródlekcyjnych, w szatni, na wycieczce bliższej i dalszej,
- pomoc młodszemu, niepełnosprawnemu i osobom starszym, prawidłowa reakcja na krzywdę i przejawy zła.

g) Okazywanie szacunku innym osobom:

- kulturalne odzywanie się do innych, taktowne zachowywanie się wobec nauczycieli, wychowawców,

pracowników szkoły i rówieśników,

• stosowanie zwrotów powitania i pożegnania wobec nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły.

h) W bieżącym ocenianiu zachowania uczniów w stosuje się pochwały słowne, pieczętki,

3 . Sposoby zapisywania ocen

a) W klasie I ustala się następujące oznaczenia przy zapisie bieżącej oceny opisowej:

- 1) np – nieprzygotowanie,
- 2) 3 pkt - zadowalające opanowanie wiadomości i umiejętności,
- 3) 4 pkt - dobre opanowanie wiadomości i umiejętności,
- 4) 5 pkt - bardzo dobre opanowanie wiadomości i umiejętności,
- 5) 6 pkt - wyśmienite opanowanie wiadomości i umiejętności.

b) Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu oraz jego możliwości w tym zakresie.

4 . Obszary oceny bieżącej

a) Przy ocenianiu bieżącym w klasach I funkcjonują oznaczenia, które dotyczą:

- edukacji polonistycznej,
- edukacji matematycznej,
- edukacji społecznej,
- edukacji przyrodniczej,
- edukacji plastycznej
- edukacji technicznej,
- edukacji muzycznej,
- wychowania fizycznego

b) Osiągnięcia uczniów oceniane na bieżąco przez nauczyciela:

- ciche czytanie ze zrozumieniem,
- głośne czytanie – poprawność, tempo, technika czytania,
- przepisywanie – technika pisania, poprawność ortograficzna,
- pisanie ze słuchu – poprawność ortograficzna,
- pisanie z pamięci – zgodność zapisu z prezentowanym wzorem,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- recytacja,
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
- samodzielne zdobywanie wiadomości , lektura,
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych,
- sprawność rachunkowa,
- liczenie pamięciowe,
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
- układanie i rozwiązywanie zadań,
- przeprowadzanie pomiarów,
- stosowanie technik plastycznych i technicznych,
- dokładność i estetyka wykonania prac,
- wiedza o sztuce,
- śpiewanie piosenek, rytmizowanie tekstów,
- powtarzanie rytmu na instrumentach perkusyjnych , rozpoznawanie utworów muzycznych, zabawy rytmiczne,
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
- sprawność fizyczna,
- umiejętność tworzenia tekstów w wybranym programie komputerowym,
- umiejętność tworzenia rysunków w programie graficznym,
- rozumienie i sposób wykonania ćwiczeń na zajęciach komputerowych.

5. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1) sprawdziany

a) Wstępna diagnoza ucznia klasy I przeprowadzana jest w pierwszym miesiącu nauki. Wyniki diagnozy są podstawą do planowania pracy z klasą i uczniem na cały, trzyletni cykl. Na jej podstawie dostosowujemy wymagania do możliwości uczniów, podejmujemy działania wspomagające. W oparciu o wyniki diagnozy organizujemy pomoc psychologiczną dla dzieci.

b) oceny za prace sprawdzające osiągnięcia uczniów : testy, sprawdziany, kartkówki, samodzielne prace pisemne, pisanie ze słuchu, z pamięci są zapisane w postaci punktów w e-dzienniku

2) Ocenianie bieżące – sposoby sprawdzania osiągnięć:

- wypowiedzi ustne;
- odpowiedź ustna;
- aktywność na zajęciach;
- praca na zajęciach;
- sprawdziany, kartkówki, testy;
- działanie praktyczne;
- przygotowanie do zajęć;
- sprawdzanie zeszytów i ćwiczeń;
- prace domowe.

6. Kryteria oceniania w klasach

1) Wymagania do klasy I:

Opis rozwoju i poziomu umiejętności uczniów

Edukacja polonistyczna

W zakresie umiejętności społecznych warunkujących

porozumiewanie się i kulturę języka

Tworzy spójną, kilkudzaniową wypowiedź, używając bogatego słownictwa; dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe.

Wypowiada się w formie logicznych zdań, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe.

Wypowiada się w formie odpowiedzi na pytania

Konstruuje wypowiedzi z pomocą nauczyciela.

W zakresie umiejętności pisania

Poprawnie pisze i łączy litery; bezbłędnie pisze z pamięci i przepisuje, samodzielnie układa i poprawnie odtwarza kształt liter; popełnia nieliczne błędy w przepisywaniu i pisaniu z pamięci;

W zakresie umiejętności czytania

Czyta poprawnie ze zrozumieniem. Czyta poprawnie przygotowane, krótkie teksty, zwykle ze zrozumieniem. Czyta poprawnie wyrazy i krótkie zdania..

Edukacja matematyczna

W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych

Biegle dodaje i odejmuje w pamięci w zakresie 10, sprawnie w zakresie 20, zna zapisuje liczby do 20.

W zakresie umiejętności umysłowych ważnych dla rozumienia i rozwiązywania problemów matematycznych

Układa i rozwiązuje zadania z treścią. Rozwiązuje zadania tekstowe z pomocą nauczyciela.

W zakresie pomiaru (długości, ciężaru, pojemności, czasu) i obliczeń pieniężnych

Posługuje się wiadomościami w sytuacjach praktycznych.

Edukacja przyrodnicza

W zakresie poznawania i rozumienia przyrody i warunków atmosferycznych

Aktywnie uczestniczy w poznawaniu świata, prowadzi obserwacje i doświadczenia. Interesuje się środowiskiem przyrodniczym,

Dostrzega istotne zmiany zachodzące w przyrodzie w porach roku.

W zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt

Ma bogatą wiedzę o roślinach i zwierzętach. Ma wiadomości na temat roślin i zwierząt. Zna niektóre zależności.

Edukacja plastyczna i zajęcia techniczne

W zakresie wyrażania własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych

Twórczo i estetycznie wykonuje zadania plastyczno-techniczne.

Stosuje różne techniki i środki ekspresji w pracach plastyczno-technicznych. W pracach plastyczno-technicznych stosuje ulubione techniki. Potrafi pracować zgodnie z instrukcją. Przestrzega zasad bezpieczeństwa pracy.

Edukacja muzyczna

W zakresie tworzenia i odbioru muzyki, słuchania, śpiewania i muzykowania

Chętnie śpiewa, gra na instrumentach perkusyjnych, aktywnie uczestniczy w zabawach przy muzyce.

Śpiewa piosenki, odtwarza rytmy

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

W zakresie kształtowania sprawności fizycznej

Jest bardzo sprawny fizycznie, chętnie i aktywnie uczestniczy w zabawach i ćwiczeniach. Jest sprawny fizycznie, wykazuje inicjatywę w wykonywaniu zadań ruchowych.

Edukacja społeczna

W zakresie rozumienia swojej roli w społeczności dziecięcej i powinności wobec niej.

Zawsze odpowiedzialnie wywiązuje się ze swoich obowiązków. Szanuje rówieśników i dorosłych, zawsze jest prawdomówny, kulturalny i taktowny. Stara się dbać o kulturę i prawdomówność, zna formy grzecznościowe.

W zakresie przestrzegania reguł obowiązujących w społeczności szkolnej

Zgodnie współpracuje w zespole i bawi się w grupie, kulturalnie nawiązuje kontakty z rówieśnikami i dorosłymi. Przestrzega przyjętych reguł, zgodnie współpracuje i aktywnie uczestniczy w życiu klasy. Panuje nad emocjami, jest miły wobec słabszych, troskliwy życzliwy, opiekuńczy, koleżeński. Potrafi dokonać samooceny i ocenić zachowania innych, umie pomagać słabszym.

*Opracowały
Małgorzata Ignatowicz
Mirosława Karczewska*

Białystok, 31.08.2022